

UDBJERG SOGNS KIRKEBLAD

Koncert med Bragr - Folkemusik

lørdag den 15. august kl. 16
derefter samvær og spisning

Vi mødes kl. 16 til koncert med Folkemusikgruppen Bragr i Ubjerg kirke.

Tre meget forskellige musikere mødtes i BRAGR for at hellige sig det, som samler dem: en fælles kærlighed til skandinavisk folkemusik.

Det er folkemusik, de spiller, ingen tvivl om det, men BRAGR viser, hvor mange forskellige udtryk, folkemusikken kan have.

Tidsmæssigt spænder repertoireet over godt 300 år, musikalsk fra traditionelle melodier og folkesange til egne kompositioner, følelsesmæssigt fra smertefuld sorg over betingelsesløs kærlighed til den mest løslupne glæde.

Hver for sig er de tre fremragende instrumentalister, men når de er sammen, vil du opleve et band af musikere, der i sjælden grad evner at støtte og styrke hinanden, og som sammen søger ind til og blotlægger kernen i den musik, de spiller.

Efter koncerten har vi fælles spisning af let grillanretning mm. samt kaffe/kage.

Kom og vær med til en festlig sommereftermiddag, hvor Avenstoft og Ubjergs dansk-tyske menigheder mødes til hygge og udveksling af kirke, kultur og prog.

På gensyn i Ubjerg kirke

Fællesgudstjeneste

i Daler kirke
søndag den 5. juli
kl. 10.30

Daler kirke og menighedsråd inviterer til gudstjeneste og efterfølgende kaffe/kage.

De positive tilbagemeldinger fra sognene vedr. Fællesgudstjenesterne betyder, at vi er i gang med en ny runde fællesgudstjenester for de seks sogne: Visby, Emmerlev, Møgeltønder, Ubjerg, Højer og Daler.

Har du idéer og kommentarer til vores Fællesgudstjenester er du meget velkommen til at kontakte os – Claus Egelund, Anne Marie Baun eller Anne Krogh.

På gensyn i Daler kirke!

Orgelkoncerterne i Møgeltønder kirke

Møgeltønders orgel regnes for det ældst fungerende kirkeorgel i Danmark.

Det blev sat op i 1679 og har spillet i kirken siden. Gennem nedenstående koncerter kan man opleve orglet i sin fylde.

Lørdag d. 15.08 kl. 17.00: Luca Massaglia, Torino

Lørdag d. 29.08 kl. 17.00: Rut-Elena Boyschau, Gråsten

Lørdag d. 05.09 kl. 17.00: Ann-Kirstine Christiansen, Møgeltønder

*Gratis adgang
Alle er hjertelig velkomne*

Familien Schultz

Familie Schultz 1923 - mens den endnu var fuldkommen

*Anna Elise Schultz 1886-1924 og Boy P. Schultz 1873-1967 med deres børn:
Detlef 1915-1946, Theodor 1910-1968, Bertha 1919-2006 og Magdalene 1918.*

I mere end 140 år indtil 2014 boede familien Schultz på ejendommen Sønderbækvej 1 i Sæd.

Friedrich Theodor Schultz blev født i Kiel 1808 som søn af Friedrich Schultz og hustru Louise i Ratzeburg. I Kiel tilbragte han ungdomsårene og her kom han også i lære som bødker (håndværker der laver tønder, kar og hjul af træ). Efter læretiden gik han på valsen som naver og kom derved til fods meget omkring i Tyskland. Derved kom han også til Tønder. Her mødte han Ingeburg Todsen fra Tønder og så var det slut med at vandre omkring. De to blev gift 1835 og de bosatte sig i Rørkær, hvor han etablerede sig som bødker. I ægteskabet blev der født 5 børn.

Parrets yngste søn var født 1848 og havde fået samme navn som faderen nemlig Friedrich Theodor Schultz. Han ernærede sig som arbejdsmand indtil han i 1871 giftede sig med Magdalena M. Boysen fra Westre. Parret bosatte i Sæd, hvor han da havde erhvervet sig en god lille landbrugsejendom, Sønderbækvej 1, som familien kunne ernære sig på. Faderen i Rørkær flyttede, efter at han var blevet enkemand, 1884 til sønnen i Sæd, hvor han fik en god pleje indtil han døde som 84 årig i 1892. Magdalena døde 1913. Friedrich Theodor døde 1918 i en alder af 70 år. Friedrich Theodor og Magdalena fik fire børn, hvoraf de to dog døde i en ung alder.

Sønnen Boy Peter Schultz var født 1873. Han giftede sig i 1909 med den 13 år yngre Anna Elise Siems og parret overtog hans fødehjem i Sæd. Anna Elise var som ung flyttet med hendes forældre til egnen omkring Niebüll, hvor hendes far havde fået ansættelse som bane-

arbejder. På trods af at Boy ved udbruddet af 1. verdenskrig var 41 år gammel, måtte han med i krigen.

Under en fest i kroen i Sæd lørdag den 1. marts 1924 faldt Anna Elise pludselig om på dansegulvet og var død af et hjerteslag. Hun blev kun 37 år gammel og efterlod ægtefælle og deres fire børn i alderen fra 4 til 13 år. Anna Elise's 33 årige søster, Boy's svigerinde, Bertha Margaretha Siems, der tidligere havde hjulpet til hos Boy og Anna Elise, kom nu og tog sig af børnene og husholdningen. Hun blev hurtigt accepteret som en mor for børnene, og hun blev i Sæd til sine dages ende. Hun forblev ugift og døde som 65 årig i 1955. Boy var en anset person i sognet, han undgik så vidt muligt tillidshverv, men han var en trofast støtte til den tyske sag, som han specielt talte for under Danmarks besættelse. Boy Schultz var kendt i sognet under øgenavnet Boy Snit. Tilnavnet var afledt af Boy Schultz' yndlings drik. Når Boy var i kroen enten det var til fest eller til et møde, så var hans foretrukne drik en lille romgrog lavet af snitrom (Schnittrum), en såkaldt snitgrog. I sine ældre år led Boy en del af rystesyg, men på trods af det cyklede han endnu i 80 års alderen. Han blev boende på gården hos søn og svigerdatter til sin død. Han døde 1967 i en alder af 93 år. Han efterlod tre af parrets fire børn.

Friedrich Theodor Schultz, den ældste af børnene, overtog gården i Sæd efter faderen. Theodor som han blev kaldt var født 1910. Som ung mand var Theodor i plads ved flere landmænd på egnen. Han var på landbrugsskole i Niebüll og på højskole i Leck. Han var i en kort periode med i anden verdenskrig, hvor han gjorde tjeneste i Holland som hestepasser. Omkring 1950 giftede han sig med den 11 år yngre Gerda Dethlefsen fra

Gaden ved Højer. Theodor passede sit landbrug og deltog ikke meget i det offentlige liv. Theodor var ikke så nymodens indstillet, så han moderniserede ikke driftsbygningerne og han havde hverken traktor eller bil endsige kørekort. Efter at han var fyldt 50 år anskaffede han sig en knallert, på den kom han meget omkring i sognet. Efter tiltagende svagelighed døde han 1968 i en alder af kun 58 år, det var kun et år efter at hans far var død. Han efterlod ægtefællen Gerda og deres to piger.

Gerda Schultz blev født 1921. Efter afsluttet skolegang i Højer fik hun plads i huset flere steder. Et højskoleophold i Tinglev blev af stor betydning for Gerda, hun fik suppleret sin viden, fik lært mange praktiske ting og hendes medmenneskelige hjælpsomhed blev styrket. Under krigen var hun i plads i huset i Niebüll. Omkring 1950 blev hun gift med Theodor Schultz fra Sæd. Parret overtog hans fødehjem i Sæd. Selvom Gerda's liv i Sæd ikke var en dans på roser, så klagede hun aldrig. På ejendommen boede også hendes svigerfar og Theodors tante, der efter hans mors død i mange år holdt hus for Theodors far og børnene. Tanten døde 1955. Derefter havde Gerda også svigerfaderen at passe indtil han døde 1967. Året efter døde hendes ægtefælle og nu var Gerda enke i en alder af kun 46 år. Gerda tog sig også kærligt af hendes mor i dennes sidste år. Gerda var og blev en godmodig og hjælpsom person. Hun var gæstfri og ville gerne have besøg. Hun førte et stille liv og var vellidt. I 1988 havde Gerda den sorg at hendes ældste datter døde i en alder af kun 42 år. Trods den megen modgang gav Gerda ikke op. En onkel i Niebüll savnede hjælp og Gerda trådte til. Hun flyttede til onklen i Niebüll og holdt hus for ham. Gerda fandt således nye opgaver i Niebüll, hun levede op igen og Niebüll blev hendes 2. hjem. Gerda beholdt ejendommen i Sæd på Sønderbækvej 1, som hun udlejede til datter og svigersøn Helga og Günther. I huset beholdt Gerda dog en lille lejlighed. Efter onklens død blev hun boende i Niebüll, hvor hun havde skabt sig en ny bekendtskabskreds og hun gjorde meget ud af at besøge mennesker, der havde behov for lidt hjælp. Da hun i 1997 selv fik brug for hjælp flyttede hun tilbage til Sæd. Senere på året døde hun i en alder af 75 år.

Ejendommen i Sæd var efterhånden blevet nedlagt som landbrug, og huset overtaget af datter og svigersøn. Efter at svigersønnen også var død solgte datteren huset 2014. Dermed sluttede familien Schultz's 140 års virke i Sæd. I familien Schultz var det en tradition, at hvis der blev født drenge i familien, så skulle en i hver generation have navnet Friedrich Theodor.

Varmestuen

Østergade 37, 6270 Tønder

Åbningstider:

Tirsdag, torsdag og søndag kl. 19.00-21.00

Telefon: 70 120 110

Åbningstid: 20:00 - 02:00

Nicolai
TJENESTEN

En folkekirkelig samtaletjeneste
i samarbejde med Kirkens Korshær

Sct. Nicolai Tjenestens medarbejdere har tavshedspligt,
og ingen spørger om navn, adresse eller cpr.nr.

Sogneudflugten går til ALS fredag den 19. juni

kl. 09.15 fra Købmanden i Sæd og

kl. 09.20 fra Ubjerg kirke og

kl. 09.30 fra Møgeltønder kirke

Og "I fodsporet på 1864" kører vi i bus mod Sandbjerg,
Dybbøl banke og Sønderborg Slot.
Eftermiddagskaffen indtages på Dyvig badehotel.

Pris: Turen inklusiv entreer og kaffe/kage er gratis

Mødested: Sæd eller Ubjerg eller Møgeltønder præstegård

Hjemkomst: Forventes i tidsrum kl. 17 - 18.

Husk: Medbring lille frokost (drikkevarer kan købes i bussen)

Tilmelding: Jacob Lorenzen tlf. 7472 4248 eller Anne Krogh tlf.
74738139

*Med venlig hilsen og på gensyn
Ubjerg menighedsråd*

Konfirmander 2015-16 i Ubjerg-Møgeltønder pastorat

Undervisningen foregår i præstegården, som ligger
Sønderbyvej 24, Møgeltønder, 6270 Tønder.

Undervisningen begynder fredag den 18. september
kl. 09.00-13.30.

Tilmeldingssedler til konfirmandundervisningen og kon-
firmationen fås ved at henvende sig til sognepræsten.
Og selve konfirmation i Ubjerg kirke i 2016 finder sted
efter aftale, således at den ikke kolliderer med andre.

Er der yderligere spørgsmål o.a., er man velkommen til at
kontakte sognepræsten.

Med venlig hilsen

Sognepræst Anne Krogh

Tlf: 7473 8139

E-mail: ankr@km.dk

Deutsche Veranstaltungen für die Kirchengemeinde Uberg, Juli - November 2015

Gottesdienste in Tøndern

Gemeinsame deutsche Gottesdienste für
die Gemeinden in Uberg und Tøndern
feiern wir in Tøndern am 5. Juli (19.30
h, Taizé-Andacht), 19. Juli (10 h, Pastor
Barten), 26. Juli (19:30 Uhr, Pastorin
Kristoffersen), 2. August (19.30 h, Pastor
Barten), 16. August (10 h), 23. August
(19.30 h, Taizé-Andacht), 30. August
(8.30 h), 20. September (10 h), 27.
September (19.30 h), 18. Oktober (10 h,
Pastor Wree), 1. November (16.30 h)

Pflegeheimgottesdienste, dienstags,
15 Uhr, in Leos Pflegeheim: 18. August
und 22. September, und in Richtsens
Pflegeheim: 25. August und 20.
Oktober.

Deutsche Urlaubergottesdienste auf der Insel Röm

Im Juli und August findet in der St.
Clemens Kirche auf Röm jeden Sonntag
ein deutscher Familiengottesdienst
statt. Die Uhrzeit entnimmt bitte der
Tagespresse.

Sonntag 6. September: 50. Inselmissionsfest auf Röm

Es beginnt dieses Jahr um 10 im
Jugendlager und schließt mit dem
Gottesdienst in der Sankt-Clemens-

Kirche ab. Es predigt Missionsdirektor
Klaus Schäfer.
Einer der Höhepunkte bleibt die
Missionsverlosung. Von selbstge-
machter Marmelade, über Honig,
Haushaltswaren bis zu einer Woche im
Ferienhaus auf Röm, kann man bei der
Missionsverlosung vieles gewinnen. Der
Gewinn des Losverkaufes fließt in die
Unterstützung der Projekte in Indien,
Tansania und Papua-Neuguinea. Spenden
für die Verlosung können im Deutschen
Pastorat in Tøndern abgegeben werden.
Es gibt auch wieder eine Verlosung für
Kinder.

Gemeinsame Gemeindenachmittage für Uberg und Tøndern

Die Gemeindenachmittage im
Brorsonhaus finden am Mittwoch um
15 Uhr, mit Kaffee und Kuchen statt,
am: 19. August, 30. September, 11.
November,

Kirchen kino in Tøndern

Di. 6.10. 19 h: Selma. Sommer, 1965.
Das formal bestehende Wahlrecht für
Afroamerikaner in den USA wird in der
Realität des rassistischen Südens ad absur-
dum geführt. Schwarze sind Bürger zweiter
Klasse und täglich Diskriminierung
und Gewalt ausgesetzt. Die Stadt Selma,

Alabama, ist einer der Orte, in denen sich
der Widerstand formt. Dr. Martin Luther
King, jüngst mit dem Friedensnobelpreis
geehrt, schließt sich den lokalen Aktivisten
an und zieht damit nicht nur den
Unwillen der örtlichen Polizei und des
Gouverneurs von Alabama auf sich. Auch
Kings Verhältnis zu Präsident Lyndon B.
Johnson gerät unter Spannung.

Di. 3.11. 19 h: Albert Schweitzer -
Ein Leben für Afrika. 1949 - Albert
Schweitzer ist dank seiner Philosophie
der "Ehrfurcht vor dem Leben", die er in
seinem Urwald-Hospital im afrikanischen
Lambarene verwirklicht, einer der am
meisten bewunderten Menschen der Welt.
Als er zusammen mit seiner Frau Helene
die Vereinigten Staaten besucht um mit
Konzerten und Vorträgen Spenden für
Lambarene zu sammeln, schlägt ihnen
anfangs eine Welle der Sympathie und
großzügigen Unterstützung entgegen.
Doch im Amerika des Kalten Krieges und
der McCarthy-Ära tauchen zunehmend
Feindseligkeiten gegen Albert Schweitzer
auf.

Mo 30.11., 19 h: Kirchen kino: Merry
Christmas: Weihnachten 1914 an der
Westfront.

Står du i en livssituation, hvor du godt kunne bruge nogen at snakke med? Har du brug for nogen at tale med pga. sorg, sygdom, stress, misbrug o.a. så kontakt os! Mangler du netværk? Selvhjælp Sydvest er en frivillig forening - adresse Nørre Ribevej 4, 6780 Skærbæk - som tilbyder:

Grupper - netværksgrupper eller selvhjælpsgrupper - mød andre i samme situation!

Samtaler - erfarne frivillige tilbyder individuelle samtaler.

Forskellige projekter - fx tilbud til pårørende til mennesker med en alvorlig eller kronisk sygdom, eller tilbud til børn og unge i sorg.

Telefontid: Alle hverdage mellem kl. 9.00-14.00

Der er altid en ved telefonen 7475 1035 – ring og få mere at vide!

Alle vores tilbud er gratis.

Alle henvendelser kan ske anonymt

– vi registrerer ikke vores brugere.

Alle i foreningen har tavshedspligt.

Hjemmeside: www.selvhjaelpsydvest.dk

Kontakt pr. mail: mail@selvhjaelpsydvest.dk

DANSKE GUDSTJENESTER

Juli

Den 05. kl. 10.30 Fællesgudstjeneste i Daler kirke

August

Den 02. kl. 10.30 9.søndag efter trinitatis

Anne Krogh

September

Den 06. kl. 10.30 14.søndag efter trinitatis

Anne Marie Baun

Oktober

Den 04. kl. 14.00 Dansk-Tysk høstgudstjeneste

Anne Krogh

November

Den 01. kl. 10.30 Allehelgensdag

(Mindedag for årets døde)

Anne Krogh

TYSKE GUDSTJENESTER

Juli

Den 12. Kl. 10.00 6. Sonntag nach Trinitatis

Pastor Achim Strehlke

August

Den 9. kl. 10.00 10 Sonntag nach Trinitatis

Pastorin Anke Krauskopf

September

Den 13. kl. 10.00 15 Sonntag nach Trinitatis

pastor Achim Strehlke

Oktober

Den 4. kl. 14 deutsch-dänischer Erntedankgottesdienst

Pastorin Anne Krogh und Pastor Achim Strehlke

November

Den. 8. Kl. 10.00 Gottesdienst mit Abendmahl und

Gedächtnis der Verstorbenen, Pastor Achim Strehlke

KIRKEBIL

Til såvel danske som tyske gudstjenester i Ubjerg eller andre kirkelige arrangementer for menigheden kan man gratis bestille kirkebil. Søndage hvor der ikke er dansk eller tysk gudstjeneste i Ubjerg, kan man også gratis bestille kirkebil til gudstjenester i Tønder og Møgelønder. Kirkebil bestilles hos Tønder Taxa tlf. 7472 2900. Bilen bestilles senest dagen før kl. 16.00.

ADRESSER OG TELEFONER

Internet: www.sogn.dk/ubjerg

Sognepræst

Anne Krogh
Præstegården
Sønderbyvej 24, Møgelønder
Tlf. 7473 8139
E-mail: ankr@km.dk

Tysk præst

Achim Strehlke
Kirkepladsen 5, Tønder
Tlf. 20 35 79 64
E-mail: acst@km.dk

Kirketjener / graver

Lena Nørgaard
Storegade 15, Bredebro
Tjenestetelefon 4043 9009

Organist

Erika Bultmann
Waldweg 4, Humprup
Tlf. 0049 4663 187603

Tysk kirkesanger

Heidi Lutter
Broder-Nissen-Weg 14,
Neukirchen
Tlf. 0049 4664 432

Dansk kirkesanger

Renate Osterholz
Klostergade 14
6240 Løgumkloster
Tlf. 2176 5703

Kirkeværges og kasserer

Jacob Tygsen
Søndersøvej 1, Udbjerg
Tlf. 7472 1484

Menighedsrådets formand

Jacob Lorenzen
Sønderbækvej 17, Sæd
Tlf. 7472 4248

REDAKTION

Jacob Tygsen, Anne Krogh

Stof til næste nummer af kirkebladet
skal være os i hænde senest den 23. august 2015